

AUTISMEFORENINGEN
I NORGE

Oslo, 5.oktober 2009

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8189 Dep
0032 Oslo

Høringsvar – Forslag om å endre bestemmelsen i opplæringsloven og privatskoleloven – bortvisning av elever

Autisme er en gjennomgripende utviklingsforstyrrelse som medfører omfattende funksjonsvansker. Vanskene griper inn i ulike livsområder og varer hele livet. Hovedvanskene er knyttet til: omfattende forståelsesvansker knyttet til språk, kommunikasjon og sosiale relasjoner, uttalte begrensninger i aktiviteter og interesser, samt særegne reaksjoner på omgivelsene. Asperger syndrom er en diagnose innen autismspekteret og er en funksjonshemming hos personer som i utgangspunktet er normalt begavet

Autismeforeningen i Norge ble stiftet i 1965 og har ca 3 800 medlemmer. Foreningen er en sammenslutning av personer med diagnoser innen autismspekteret, foreldre og andre pårørende, fagfolk og andre interesserte.

Autismeforeningen i Norge viser til departementets brev av 6. juni 2009 og synes det er svært beklagelig at foreningen ikke er satt på listen over høringsinstanser. Vi er først i løpet av de siste dagene blitt gjort kjent med høringen via ADHD Norge.

Autismeforeningen i Norge støtter ikke forslaget om at rektor kan delegerer til lærere å bortvise elever, selv for kortere tidsperioder.

Departementet begrunner lovendring med at dette skal styrke lærerens autoritet, men dette mener vi vil kunne virke mot sin hensikt. Læreren "får" ikke autoritet ved å vise bort elever fra undervisningen, autoritet opptjenes i samkvem med elevene, ikke via reglement. Skolen trenger autoritative lærere, ikke autoritære.

En delegering av bortvisningsmyndighet til lærere vil medføre at en står i fare for at det er de autoritære lærerne, og de lærerne som har liten kontroll på sine klasser, som vil bruke dette som et virkemiddel. Ergo vil virkemiddelet bli brukt på feil måte.

Dersom læreren i en slik konfliktsituasjon - preget av følelser - har myndighet til å vise bort eleven for inntil en dag, mener Autismeforeningen det er fare for at avgjørelser vil kunne bli tatt i affekt. Er det et vedvarende konfliktfylt forhold mellom elev og lærer, vil det være

Postadresse: Postboks 6726 Etterstad, 0609 Oslo

Besøksadresse: Grensev. 99, 3. etg.

Tlf 23 05 45 70, faks 23 05 45 51/61. Organisasjonsnummer: 971 522 178

Bankgiro: 6142.05.32457

Hjemmeside: www.autismeforeningen.no, e-post: post@autismeforeningen.no

AUTISMEFORENINGEN
I NORGE

en fare for at tiltaket blir brukt ofte. Dette vil igjen gå utover elevens rett til skolegang, og ikke minst elevens forhold til skolen. Elever med autismespekterdiagnose (ASD) har behov for kontinuitet i skoletilbudet, og en utstrakt bruk av bortvisning vil kunne ødelegge kontinuiteten som trengs for å skape et godt læringsutbytte for disse elever.

Elever med ASD opplever ofte skolehverdagen som vanskelig, mye på grunn av manglende forståelse hos lærere for de utfordringene diagnosen gir, og manglende tilrettelegging av skoletilbudet. Dersom elevene ser dette tiltaket som en mulighet til å få en ”pause” fra en problemfylt skolehverdag, vil tiltaket kunne brukes på en lite hensiktsmessig måte, noe som vil kunne medføre at elever med ASD kan miste mye skolegang. Dette vil også kunne maskere elever med ASDs behov for tilrettelegging ettersom atferden vil bli tolket som et problem hos individet heller enn en mangel ved skoletilbudet.

Bortvisning er skolens mest alvorlige og inngripende reaksjon overfor forseelser – og bør overholdes strengt. Hvis læreren skal kunne utføre bortvisning uten at en annen part er involvert, kan bortvisningen skje i affekt. Rettsikkerheten til elevene kommer i fare. Eleven og hans/hennes foresatte bør kunne forklare seg før beslutning om bortvisning tas.

Bortvisning av elever er en altfor enkel løsning på problemer i klasserommet, som ofte har komplekse grunner. Bortvisning er en lite hensiktsmessig reaksjon overfor elever med atferdsvansker. *Tvert i mot vil bortvisning ofte, særlig i grunnskolen, være en svært lite hensiktsmessig reaksjon overfor elever med atferdsvansker* (NOU 1995:18, ... og for øvrig kan man gjøre som man vil, 30.3.1.2). Man må prøve å finne årsaken til atferdsproblemet og finne andre hjelpetiltak for å endre atferden. For elever med ASD er årsakene ofte knyttet til en uoversiktlig og lite tilrettelagt skolehverdag, samt liten forståelse hos læreren for de utfordringene diagnosen medfører. Bortvisning vil ikke løse de underliggende problemene, kun avlaste læreren i situasjoner som kan oppleves vanskelige.

Departementet bemerker i høringsdokumentet at skolen fortsatt vil ha tilsynsansvar for bortviste elever og at det må være et system for å ivareta dette på en hensiktsmessig måte må tilpasses delegering av myndighet. Elever med ASD kan ikke bortvises uten tilstrekkelig tilsyn. Av erfaring ser vi at skolens økonomiske situasjon gjør at foreldrene vil bli kontaktet dersom det er problemer med elevene med ASD på skolen. Dersom elever med ASD blir bortvist fra skolen - selv for kortere tidsrom - vil dette ofte føre til at foreldrene må steppe inn

Postadresse: Postboks 6726 Etterstad, 0609 Oslo

Besøksadresse: Grensev. 99, 3. etg.

Tlf 23 05 45 70, faks 23 05 45 51/61. Organisasjonsnummer: 971 522 178

Bankgiro: 6142.05.32457

Hjemmeside: www.autismeforeningen.no, e-post: post@autismeforeningen.no

AUTISMEFORENINGEN
I NORGE

som ”barnepass” i bortvisningsperioden. Få foreldre har mulighet til å ta seg fri fra jobb gjentatte ganger på grunn av at deres barn blir bortvist fra skolen.

I stedet for å ty til tiltak som bortvisning med de følger det kan få for elev og pårørende burde skolen satse på kurs og opplæring av sine ansatte. Informasjon om ulike funksjonshemninger/tilstander/diagnoser/adferdsforstyrrelser osv. Og hvordan man best skal legge til rette for slike grupper.

Vennlig hilsen
Autismeforeningen i Norge

Anne Berit Brandvold (s.)
Leder

Åse Gårder (s)
Daglig leder